

Rijksoverheid

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

 Beleidskompas

Wie zijn belanghebbenden en waarom?

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

Bij het opstellen van de regeling zijn onder meer betrokken:

- ISPS gecertificeerde havenfaciliteiten en havens;
- Bevoegde autoriteiten (burgemeesters van ISPS havens);
- Havenbeveiligers;
- Beveiligingsbranche;
- Handhavende instanties;
- Veiligheidsbeambten van de havenfaciliteit.

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

Alle bovengenoemde belanghebbenden hebben in meer of mindere mate kennis van het vraagstuk of een deel daarvan. Met name de beveiligingsbranche heeft ruime ervaring in het opleiden van havenbeveiligers. De bevoegde autoriteiten heeft goed zicht welke ontwikkelingen zich binnen een haven afspelen.

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

Alle direct belanghebbenden zijn via een al dan niet periodiek georganiseerde overlegstructuur betrokken geweest. Daarnaast zijn er regelmatig afstemmingsrondes geweest met de beveiligingsbranche.

1. Wat is het probleem?

Hulpvragen

- a) Wat is het probleem?

De havenbeveiligers dient te beschikken over een certificaat ten bewijze dat met goed gevolg een door de Minister erkende opleiding voor de beveiliging van havenfaciliteiten is gevolgd. Deze systematiek behoeft aanpassing omdat hiermee geen eenduidig kwaliteitsniveau kan worden gewaarborgd en het beschikbare sturingsinstrumentarium onvoldoende mogelijkheden hiertoe biedt. Dit doet afbreuk aan de waarde van het certificaat dat havenbeveiligers krijgen na deelname aan zo'n opleiding. Daarbij ontbreekt direct toezicht op het niveau van de uitstromende deelnemers en kunnen vaardigheden

alleen worden gewaarborgd wanneer deze worden onderhouden en regelmatig worden getoetst.

En ontbreekt er een trainingsvereiste voor onderdeel 18.1 van Bijlage II, van de Verordening, waarin is bepaald dat de veiligheidsbeambte van de havenfaciliteit over bepaalde kennis dient te beschikken en een bepaalde opleiding moet hebben gevolgd.

b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

De Havenbeveiligingswet (Hbw) is in 2004 onder hoge druk tot stand gekomen in verband met de tijdige uitvoering van de Europese Verordening (EG) nr. 725/2004 betreffende de verbetering van de beveiliging van schepen en havenfaciliteiten en de implementatie van de Europese richtlijn betreffende het verhogen van de veiligheid van havens. Deze Europese regelgeving is opgesteld als reactie op de aanslagen van 11 september 2001 in New York. Met de Wet van 5 oktober 2022 is de Havenbeveiligingswet gewijzigd. De belangrijkste wijziging betreft de opleiding van havenbeveiligers. In plaats van het erkennen van opleidingsinstellingen waar een opleiding tot havenbeveiligers kan worden gevolgd, wordt met de wetswijziging een landelijk examen voor de havenbeveiligers geïntroduceerd. In de wet is ook een trainingsvereiste opgenomen. De ministeriele regeling betreft een nadere uitwerking van de wetswijziging.

c) Wat is de omvang van het probleem?

Voor het uitvoeren van beveiligingswerkzaamheden op een havenfaciliteit moet een beveiligers een erkende opleiding hebben gevolgd. Deze opleidingen worden erkend door de Minister van IenW. Hiermee wordt alleen de kwaliteit van de opleiding beoordeeld en niet de kwaliteiten van de deelnemer. Voor de veiligheidsbeambte ontbrak een grondslag voor trainingsvereiste.

De havenbeveiligers hebben een unieke positie binnen de beroepsgroep van particuliere beveiligers. Zij houden zich bezig met het beveiligen van locaties die zeegaande schepen afhandelen, die dus per definitie de Europese buitengrenzen betreffen.

Door enkel de kwaliteit van de opleiding te beoordelen is er geen uniformiteit en een onafhankelijke waarborg voor een goed basisniveau van een beveiligers die de opleiding tot havenbeveiligers heeft gevolgd.

Een veiligheidsbeambte van een havenfaciliteit zorgt onder andere voor een effectieve coördinatie en uitvoering van het veiligheidsplan van de havenfaciliteit.

Op grond van de Verordening dient de veiligheidsbeambte over bepaalde kennis te beschikken en een bepaalde opleiding te hebben gevolgd. Door het ontbreken van een grondslag kan niet worden aangetoond dat de veiligheidsbeambte deze kennis beheerst.

d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

De Verordening stelt eisen aan personen die belast zijn met beveiligingstaken van havenfaciliteiten. In onderdeel 18 van bijlage II van de Verordening is opgenomen dat personen met specifieke beveiligingstaken en verantwoordelijkheden binnen een havenfaciliteit een goed begrip dienen te hebben van de taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot de beveiliging van de havenfaciliteit als beschreven in het havenfaciliteitveiligheidsplan. Daarnaast moeten dergelijke personen over voldoende kennis en vaardigheden beschikken om de opgedragen taken uit te kunnen voeren. De Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus en aanvullend de Hbw vormen de basis voor de uitwerking van deze voorschriften in de Nederlandse regelgeving. In het huidige artikel 14 van de Hbw is bepaald dat personen die bij havenfaciliteiten beveiligingswerkzaamheden verrichten als bedoeld in artikel 1, onderdeel c, van de Wpbr, in het bezit zijn van een certificaat dat bewijst dat zij met goed gevolg een erkende opleiding voor de beveiliging van havenfaciliteiten hebben gevolgd. De havenbeveiligers is daarmee een gespecialiseerd beroep in de beveiligingsbranche.

De wijze waarop opleidingen erkend worden is momenteel opgenomen in de Erkenningsregeling opleidingen havenbeveiligers. In 2004 is voorzien in een systeem waarin de Minister van Infrastructuur en Waterstaat de opleidingsinstituten erkent die de opleidingen voor havenbeveiligers verzorgen. Bij de beoordeling van de aanvraag voor erkenning gelden criteria waaraan de opleiding moet voldoen. Na het verkrijgen van de erkenning moet deze ten minste eenmaal in de vijf jaar worden verlengd. Er zijn eisen gesteld aan de opleiding en er gelden specifieke eindtermen. In dit systeem blijkt het evenwel niet eenvoudig om aan de hand van de vastgestelde opleidingseisen en eindtermen dezelfde kwaliteit te garanderen. Een indicatie hiervoor is de tussen de erkende opleidingen gesignaleerde differentiatie in opleidingsduur en kosten. Uit gesprekken met de branche is gebleken dat zij dit beeld herkennen.

Daarnaast bestaat er, gelet op het ontbreken van een landelijk examen, geen onafhankelijke beoordeling van het opleidingsniveau van de havenbeveiligers. Bij het verstrekken van een certificaat zal een opleider moeten toetsen of de eindtermen gehaald worden, maar staat de wijze van beoordeling vrij. Ook worden behaalde certificaten niet landelijk geregistreerd.

Deze inzichten vormen de aanleiding voor de voorgestelde wijzigingen. Door de wijzigingen wordt het systeem ingericht zoals de Verordening dat heeft bedoeld, waarbij de kwaliteit van het opleidingsniveau van de havenbeveiligers centraal wordt gesteld. Bovendien kan door de voorgestelde wijzigingen het administratieve proces worden gestroomlijnd. Er wordt zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de opleidingsstructuur van de particuliere beveiligingsbranche. De branche heeft deze wens al eerder geuit. Voor de veiligheidsbeambte ontbrak een dergelijk structuur en zal nu op grote lijnen aansluiting worden gezocht bij de vereiste voor de havenbeveiligers.

- e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Differentiatie in het kwaliteitsniveau van havenbeveiligers blijft en een landelijk register ontbreekt. De veiligheidsbeambte kunnen zich op eigen initiatief of op verzoek van de

werkgever opleiden, echter kan niet getoetst worden of de veiligheidsbeambte daadwerkelijk over de kennis beheerst.

2. Wat is het beoogde doel?

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Het doel van de regeling is onder andere een uniform kwaliteitsniveau van havenbeveiligers en veiligheidsbeambten.

In de regeling wordt het met de Wet van 5 oktober 2022 tot wijziging van de Havenbeveiligingswet ("Wijzigingswet") geïntroduceerde landelijk examen voor de havenbeveiligers nader uitgewerkt. In een bijlage bij de regeling staan eindtermen opgesomd waarop de havenbeveiligers tijdens het examen zal worden getoetst. Het examen wordt afgenomen door de Stichting Vakbekwaamheid Particuliere Beveiliging (SVPB). Als het examen met goed gevolg wordt afgerond, wordt een certificaat uitgereikt. Dit certificaat wordt bijgeschreven in het register van de SVPB.

Er is een bijscholingsplicht voor zowel de huidige als toekomstige havenbeveiligers. Met een bijscholingsverplichting wordt ingespeeld op actuele ontwikkelingen van security-aangelegenheden in zeehavens.

De regeling bevat ook de uitwerking van de eindtermen waarop een veiligheidsbeambte wordt getoetst. Er is eveneens gekozen voor een landelijk examen ter waarborging van een uniform kennisniveau. Ook dit examen zal worden afgenomen door de SVPB.

Omdat een nieuw systeem wordt geïntroduceerd, dat ook impact heeft voor havenbeveiligers die reeds een opleiding hebben afgerond, is gekozen voor een overgangsregeling.

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

Kwalitatief goed werk (SDG 8) en

Capabele en verantwoorde instituties (SDG 16)

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

Wijziging van wet.

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

Introduceren van een nieuwe regeling.

c) Wat is de beleidstheorie per kansrijke beleidsoptie?

Met de Wet tot wijziging van de Havenbeveiligingswet is het systeem gewijzigd op grond waarvan havenbeveiligers worden opgeleid, waarbij de kwaliteit van het opleidingsniveau van de havenbeveiligers centraal wordt gesteld. De erkenning van opleidingen door de minister is losgelaten en in de plaats daarvan is een landelijk examen verplicht gesteld. De sturing richt zich niet meer op de kwaliteit van de opleiding, maar op de door de deelnemers aan een opleiding te behalen resultaten. Dit betekent tevens een gelijk speelveld voor alle opleidingsinstituten, een uniform kwaliteitsniveau en een beperking van de uitvoeringslasten. Voorgesteld wordt dat havenbeveiligers in plaats van het volgen van een opleiding een landelijk examen bij het SVPB afleggen. Hiermee wordt gestuurd op een zeker uitstroomniveau met een landelijke administratie van degenen die het examen met goed gevolg hebben afgelegd. De koppeling met de vereisten vanuit de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus blijft ongewijzigd. Daarnaast is ervoor gekozen om bijscholing verplicht te stellen. Door middel van permanente bijscholing wordt iedere 5 jaar de kennis van een havenbeveiligers opgefrist en geactualiseerd om ervoor te zorgen dat de havenbeveiligers te allen tijde adequaat zijn taken kan uitvoeren. Actualiteiten zijn bijvoorbeeld ondermijning, cybersecurity, drones en interactie met de veiligheidsbeambte en door bijscholing leren havenbeveiligers hoe hiermee moet worden omgegaan.

Op grond van de Verordening dient de veiligheidsbeambte over bepaalde kennis te beschikken en een bepaalde opleiding te hebben gevolgd. Door een landelijk examen te introduceren worden uniforme eisen gesteld aan de vereiste kennis en wordt deze kennis onafhankelijk getoetst.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

Hulpvragen

a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

Met het vervallen van de erkenningsregeling voor opleidingsinstituten vervalt ook de noodzaak toe te zien op de naleving van de erkenningsvoorwaarden. De ILT zal derhalve geen toezicht meer houden op de opleidingsinstituten. De kwaliteit van het landelijk examen zal bewaakt worden door het Stichting Vakbekwaamheid Particuliere Beveiligingsorganisaties (SVPB), een gespecialiseerde instelling op het opleidingsterrein, die dit goed kan inpassen binnen zijn statutaire activiteiten, in combinatie met een op te richten examencommissie. Het ministerie van IenW is in de examencommissie vertegenwoordigd en bewaakt zo mede de kwaliteit van de examens.

De handhaving van de verplichting dat beveiligingswerkzaamheden op een havenfaciliteit door een havenbeveiligers wordt verricht, zal ongewijzigd blijven ten opzichte van de

huidige situatie. Het toezicht op de havenfaciliteiten wordt uitgeoefend namens de burgemeester in wiens haven de faciliteit gelegen is en die het havenbeveiligingscertificaat heeft afgegeven. In dat kader kan toezicht worden gehouden en worden gecontroleerd of de beveiliging bij de havenfaciliteit, volgens de daaraan gestelde eisen, daadwerkelijk havenbeveiliging is. Daarnaast houdt de politie op grond van de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus toezicht op de naleving van de verplichting dat beveiligingswerkzaamheden als bedoeld in artikel 1, onder c, van die wet uitsluitend worden verricht door beveiligers die in het bezit zijn van de zogenoemde grijze pas of de groene pas (in geval van beveiligers in opleiding). In de nieuwe situatie komen de kosten die samenhangen met het verkrijgen van een erkenning en het voldoen aan de bij die erkenning behorende voorschriften te vervallen. Hierdoor valt als gevolg van de invoering van de nieuwe systematiek geen noemenswaardige kostenverhoging voor de opleidingsinstituten te verwachten.

b) Welke verplichte toetsen zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten?

ATR en toetsing door het ministerie van Justitie en Veiligheid.

5. Wat is de voorkeursoptie?

Hulpvragen

a) Wat is het voorstel?

Voor de havenbeveiligers wordt niet meer gestuurd op de kwaliteit van de opleiding, maar op de resultaten van een landelijke examinering. Dit biedt een onafhankelijke waarborg voor een goed basisniveau van een beveiligers die de opleiding tot havenbeveiligers heeft gevolgd. Daarnaast wordt het certificaat havenbeveiligers bijgeschreven in een register. Voortst komt er een bijscholingsplicht voor de huidige en toekomstige havenbeveiligers, en wordt daarmee ingespeeld op de actuele ontwikkelingen van security-aangelegenheden in zeehavens.

Voor de nieuwe en huidige veiligheidsbeambten komt er een centraal examen. De huidige veiligheidsbeambte is verplicht om dit examen binnen een jaar na inwerkingtreding van de wet succesvol af te leggen bij de SVPB.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [Doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- Uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));
- Brede maatschappelijke impact?

Door toetsing door ATR.

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

geen

d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

In verband met de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de Verordening houdt de minister (mede) toezicht op de kwaliteit en de inhoud van de examens. Naast een groep van deskundigen zal een vertegenwoordiger van het ministerie plaatsnemen in de vaststellingscommissie die toetst of de vragen aansluiten bij de opleidingseisen uit deze regeling en het examenreglement van het SVPB.